

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української філології

Роман ВАСЬКО

«26» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки	доктор філософії
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство
статус дисципліни	дисципліна вільного вибору аспіранта

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2024/2025

Семестр 3

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Мова навчання – українська

Форма підсумкового контролю – залік

Розробник:

Зелінська О. Ю., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української філології КНЛУ.

Рецензенти:

Мінчак Г. Б., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології КНЛУ.

Торчинський М. М., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української філології Хмельницького національного університету

Схвалено на засіданні кафедри української філології,
протокол № 1 від «8» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Мирослава БАГАН

Схвалено на засіданні вченої ради університету,
протокол № 2 від «26» серпня 2024 р.

Голова вченої ради

Роман ВАСЬКО

1. Мета вивчення дисципліни:

сприяти формуванню в аспірантів системи наукових знань про теоретичні засади та науково-пізнавальні можливості ономастики як мовознавчої галузі, удосконалювати їхній дослідницький інструментарій за рахунок застосування специфічних методів ономастичних досліджень; сприяти розширенню загального культурного світогляду аспірантів, усвідомленню ними необхідності ґрунтовно вивчати мову у зв'язку з історією її носія; розвивати інтерес до ономастичної лексики як самобутнього мовного феномену, формувати здатність самостійно планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; удосконалювати професійні і особистісні якості аспірантів, необхідні для науково-дослідної та викладацької діяльності.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

3 кредити ЄКТС; 90 год., зокрема:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	20 год.	6 год.
семінарські заняття		
практичні заняття	10 год.	4 год.
консультації	–	
самостійна робота	60 год.	80 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. *Знати*: основні категорії і поняття ономастики, лексикології, словотвору.

3.2. *Вміти*: використовувати в професійній діяльності знання про пропріальні одиниці української мови, володіти методами дослідження ономастичної лексики, установлювати зв'язки між різними галузями мовознавчої науки.

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в галузі лексикології, словотвору, культурології. Знання та навички, отримані в результаті вивчення цих курсів, формують необхідну базу для опанування курсу «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації» і мають високий ступінь кореляції з ним.

4. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона спрямована на поглиблення і систематизацію знань здобувачів про процеси формування ономастичної лексики у лексичній системі мови. Власні назви – важливий матеріал для вивчення мовної картини світу.

Курс сприяє розширенню лінгвістичної ерудиції здобувачів та їхніх професійних умінь, спонукає до поглибленого вивчення і розуміння мовних явищ як продуктів творчості носіїв мови; без аналізу власних назв не можна досягнути історію розвитку мови, її сучасного стану й достатньо повно описати лексику, водночас мотиви номінації мають соціокультурну зумовленість.

Курс охоплює один організаційний модуль і два змістовних модулі. У першому змістовому модулі аспіранти отримують відомості про ономастику як науку, методологію ономастики, яка передбачає пошуки й формулювання її основоположних загальнотеоретичних процесів. Теорія ономастики охоплює питання семантики власних назв, їхньої функціональної специфіки, виникнення, розвитку, зв'язку з усіма рівнями мови та культури. Вивчення власних імен пов'язане із ономастичною типологією та стратиграфією, іменем у синхронії та діахронії, ономастичною деривацією тощо.

Другий змістовий модуль присвячений аналізу ономастичної лексики в українському часопросторі. Акцентовано на когнітивно-прагматичному аспекті власних назв, що спрямовано на розкриття їхнього смислового наповнення, екстралінгвальних особливостей, прагматичної скерованості. Аспіранти оволодівають уміннями комплексно аналізувати лінгвальні й екстралінгвальні фактори, які впливають на способи створення онімної картини світу. Модуль спрямовано на вивчення впливу екстралінгвальних чинників на розвиток ономастикону, що особливо яскраво проявляється в періоди соціальних зрушень, напружених ситуацій, коли експресивний потенціал онімів посилюється. Модуль спрямований на систематизацію уявлень аспірантів про активний процес трансонімізації: переходу апеллятивної лексики в онімну і протилежний процес апеллятивації пропріативів.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації»».

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації» базуються на *інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»* для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до оволодіння загальнонауковим (філософським) системним світоглядом, аналізу, синтезу і генерування нових ідей.

ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на основі набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.

ЗК 8. Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку вітчизняної і світової науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.

ЗК 9. Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здобуття концептуальних та методологічних знань у компетентності галузі філології, зокрема засвоєння розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ФК 3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

6. Результати навчання аспірантів з дисципліни (освітнього компонента) «».

Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»:

ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників.

ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН 13. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.

ПРН 14. Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.

ПРН 15. Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.

ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.

Таблиця 2

Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни (освітнього компонента) «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації» програмним результатам навчання, визначених освітньо-науковою програмою

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання							
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16
1. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття) ономастики, аналізувати, порівнювати різні напрями і школи.	+	+	+	+	+	+	+	+
2. Критично аналізувати та оцінювати проблеми ономастики як лінгвістичної галузі та пропонувати шляхи вирішення.	+	+	+	+	+	+	+	+
3. Використовувати знання з ономастики для підвищення лінгвістичної компетентності і комунікативної культури.	+	+	+	+	+	+	+	+
4. Аналізувати ономастичний матеріал на основі знань про утворення пропріальних одиниць, специфіку відображення в них позамовної дійсності.	+	+	+	+	+	+	+	
5. Поєднувати методологію різних галузей мовознавства з метою цілісного й комплексного вивчення глибинних засад вербалізації дійсності, зокрема й через ономастикон.		+	+	+		+	+	+

7. Планувати і вирішувати завдання, що стосуються вивчення процесів категоризації й концептуалізації світу, репрезентованих в онімних лексичних одиницях.	+	+	+	+	+		+	+
8. Демонструвати високий ступінь самостійності, обґрунтованості й концептуальності власних досліджень.			+	+			+	
9. Аналізувати сучасні мовні та суспільні процеси, пов'язані із номінуванням пропріативами позамовних об'єктів.	+	+	+	+		+		
10. Налагоджувати та підтримувати контакти з вітчизняними та закордонними лінгвістичними школами, брати участь у наукових заходах відповідної тематики, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.				+	+		+	+
11. Застосовувати у фаховій діяльності знання з української ономастики, демонструвати й пропагувати повагу до національних рис, зафіксованих в ономастичному матеріалі.		+	+	+		+	+	

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації»

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації»»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.	Індивідуальне і групове опитування.
ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.	<i>Технологія</i>	Експрес-контроль.
ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників.	особистісно орієнтованого навчання	Оцінювання роботи аспірантів в групах.
ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.	<i>Методи</i> інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання	Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів.
ПРН 13. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.		Тематичне тестування.
ПРН 14. Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство,	<i>Методи навчання:</i>	

перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.	групова дискусія, ситуаційний аналіз (кейс-метод), аналіз літературних джерел, спостережень, інтерв'ю, презентація результатів виконаних досліджень.	Модульна контрольна робота. Залік.
ПРН 15. Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.		
ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства..		

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Навчання аспірантів з дисципліни «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації» підлягає *вхідному, поточному, модульному та підсумковому (семестровому) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднює кафедра української філології та славістики на своєму сайті та інформаційному стенді. Викладач повідомляє їх аспірантам на початку навчального року.

Вхідний контроль є передумовою успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчального матеріалу оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (зокрема й самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється *за накопичувальною системою*.

Система оцінювання результатів навчання аспірантів з дисципліни «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації»»

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта					Самостійна навчальна робота аспіранта		Модульна контрольна робота
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Ономастичне дослідження, дотичне до теми кваліфікаційної роботи аспіранта	Дослідницьке завдання: мотивація пропріальних одиниць	
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	5	15	10	50

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації» передусе написання аспірантами модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації»**

Модульна контрольна робота містить 2 завдання, кожне з яких оцінюється за 25-бальною шкалою.

23-25 балів аспірант отримує за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали належать аспірантові за правильну, повну, змістовну, послідовну відповідь, що містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше аспірант отримує у разі відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання повинне містити такі змістово-композиційні частини: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра української філології та славістики й доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Сучасні ономастичні студії: школи, традиції та інновації» проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма					Заочна форма		
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота	лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота		
Модуль I									
Змістовий модуль I. Теоретичні й методологічні засади ономастики									
1.	Ономастика як лінгвістична галузь, зв'язок з іншими мовознавчими дисциплінами.	8	2		5	8	2		6

2.	Основні ономастичні школи, їхні здобутки й методологічні засади.	8	2		5	8			8
3.	Новітні підходи до вивчення пропріативів.	8	2		5	8	2		6
Змістовий модуль 2. Пропріативи у лексичній системі мови									
1.	Сучасні напрями ономастичних досліджень.	10	2	2	5	10		2	8
2.	Оніми як виразники етнокультурної інформації.	10	2	2	6	10		2	8
3.	Апелятив vs онім: межі взаємопереходу. Поняття семантики у власних назвах.	10	2	2	6	10	2		8
4.	Власно назва як виразник ментального лексикону.	8	2	2	6	8			8
5.	Ідентифікація особи у сучасному суспільстві.	10	2		8	10			10
6.	Системність власних назв у прямих і переносних значеннях.	8	2		6	8			8
7.	Лінгвістичні аспекти вивчення одиниць ономастики в семантичному просторі художнього мовлення.	10	2		8	10			10
	МКР			2					
	Усього годин	90	20	10	60	90	6	4	80

10. Рекомендована література (зокрема й інтернет-ресурси)

Основна (базова):

1. Вербич, С. (2021). Ономастичні дослідження в Інституті української мови НАН України: зародження, сучасний стан і перспективи. *Українська мова*, 3, 66–76.
2. Вербич, С. (2010). Українська ономастика: перспективи розвитку. *Українська мова*. 2010,3, 73–80.
3. Лукаш, Г. (2023). Нотатки з теорії ономастики. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2,184 – 194.

4. Мосур, О. С. (2023). Методологічні засади вивчення мікротопонімії кінця XVIII – початку XIX ст. Філологічна освіта і наука: трансформація та сучасні вектори розвитку : Наукова монографія. Рига, «Baltija Publishing», 308-330. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-283-8-13>

5. Склярєнко, О. М. (2020). Етнічна ономастика: монографія: у 5 кн.; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса: Астропринт.

6. Янчура, Д. (2018). Ономастичні школи в Україні. *Studia Ukrainika Posnaniensia*, VI. 45–52.

Додаткова:

1. Вербич, С. (2008). Сучасна українська онімна лексика: функціональний аспект. *Вісник НАН України*, 5, 54 – 60.

2. Вербич, С.О. (2020). Формування ойконімної системи в давнозаселених регіонах України (на прикладі назв поселень сучасних Вінниччини та Хмельниччини). *Українська мова*, 4, 50–71.

3. Карпенко, О.П. (2020). Можливе й неможливе в діяхронній ойконімії на прикладі назв Київщини. *Українська мова*, 2, 89 -99.

4. Карпенко, О.П. (2021). Ономастична спадщина в діяхронії: на матеріалі ойконімів Київської області. *Українська мова*, 2, 65–75.

5. Карпенко, М. Ю. (2017). Онімний простір Інтернету. Одеса: КП ОГТ.

6. Лучик, В. В. (2009). Про нові напрями української ономастики. *Філологічні дослідження*, 144–146.

7. Михальчук, О. І. (2015). Соціономастика як напрямок сучасної лінгвістики: українські здобутки і перспективи. *Записки з ономастики*, 18, 498–509.

8. Мосур, (2019). О. Поняття «мікротопонім»: зміст та ознаки (на матеріалі історичної мікротопонімії Самбірського циркулу). *Народознавчі зошити*, 5, 1239—1245. DOI <https://doi.org/10.15407/nz2019.05.1239>

9. Пеля, А. (2024). Власні назви, пов'язані з Україною, у польській сучасній та історичній. *Українська мова*, 2, 69–85.

10. Редьква, Я. П. (2020). Світова ономастика і український контекст. *Повідомлення Української ономастичної комісії .Нова серія*, 5, 102–108.

11. Романюк, М. І. (2007). Соціально зумовлені інновації в ономастиконі Закарпаття кін. XX – поч. XXI ст. Ужгород.

12. Сарган, Н.Ю. (2023). Відапелятивні мікротопоніми Житомирщини: історія формування та семантика. *Українська мова*, 2023, 3, 116–123.

13. Сегін, Л. (2021). Структурно-словотвірні особливості мікротопонімів Донеччини. *Мова: класичне – модерне – постмодерне*, 7, с. 144-162.

14. Торчинський, М. М. (2008). Структура онімного простору української мови: Авіст.

15. Торчинський, М. М. (2013). Українська ономастика: історія, сьогодення, перспективи. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*, 6. Ч. 1, 217–238.

16. Хрипко С., Колінько М., & Яценко Г. Філософське осмислення семантики української антропоніміки: феномен прізвищ. *Світогляд – Філософія – Релігія*. Суми: Коллаж-Принт, 162–171.